

ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ,ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΑΥΤΗΣ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ.

ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΥΤΗΣ
ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ 1^{ου} ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

Α' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΙΘΑΚΗΣ

ΟΜΑΔΑ : ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ

ΜΕΛΗ : Κυριάκος Μπούας –Θέμελης ,Μπλερίμ Ντύλια ,Άρτεμις
Πατσαλιά-Κωστήρη.

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ : Δημήτριος Μολφέσης ,Κατερίνα
Πέτση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

❖ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	3
❖ ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
❖ ΣΤΟΧΟΙ	5
❖ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο :ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</u>	
• 1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
• 1.2 ΟΡΙΜΟΣ	6
• 1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ.....	6
• 1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	8
• 1.5 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ.....	11
❖ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο :Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ</u> <u>ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ</u> <u>ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΘΑΚΗ.</u>	
• 2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	18
• 2.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ.....	18
• 2.3 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ	
❖ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ</u>	
• 3.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ.....	22
❖ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο :ΕΠΙΛΟΓΟΣ</u>	
• 4.1 ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	26
❖ <u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....</u>	27

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θεωρούμε ότι τις ευχαριστίες μας αξίζουν όλοι όσοι συνέβαλλαν στην υλοποίηση της παρούσας Ερευνητικής Εργασίας (Ε.Ε.) .Συγκεκριμένα θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους καθηγητές μας κ. Δημήτρη Μολφέση και κ. Κατερίνα Πέτση που μέσω της δημιουργικής αντιπαράθεσης και της σωστής καθοδήγησης τους καταλήξαμε στα συμπεράσματα τα οποία παρουσιάζονται παρακάτω. Επίσης τους αρμόδιους υπαλλήλους διαφόρων υπηρεσιών της Ιθάκης όπως: τον διοικητή του αστυνομικού τμήματος Ιθάκης, κ .Γιώργο Μπεζιργιάννη ,τον Διευθυντή του παραρτήματος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Ιθάκη κ. Γιώργο Γρίβα, τους Δημήτρη Αρκουζή και Παναγούλα Κωστήρη ως υπάλληλους των τεχνικών υπηρεσιών του δήμου μας , τον κ. Βασίλη Σιμήρη Διευθυντή των μονάδων ασφαλάτωσης του νησιού μας και φυσικά τους συμμαθητές μας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κατανοώντας την παγκόσμια περιβαλλοντολογική και κοινωνική κρίση αποφασίσαμε να εξετάσουμε το πρόβλημα και να αποκτήσουμε την δυνατότητα να αντιληφθούμε το μέγεθος του ,ώστε να μπορούμε να κρίνουμε τα διάφορα ερεθίσματα που αφορούν την Πράσινη Ανάπτυξη(Π.Α.) και να διαμορφώσουμε μία σφαιρική και ολοκληρωμένη οπτική του θέματος . Κατά την διάρκεια της μελέτης και της τριβής μας με το προαναφερθέν ζήτημα , επαναπροσδιορίστηκαν οι αρχικές μας απόψεις αρκετές φορές. Πλέον έχοντας μία πιο εμπεριστατωμένη θέση πάνω στο θέμα πιστεύουμε ότι η Π.Α. είναι μία επιφανειακή προσέγγιση του θέματος της περιβαλλοντολογικής μόλυνσης που ουσιαστικά αποσκοπεί στην κερδοσκοπία και την εκμετάλλευση του προβλήματος και όχι στην ουσιαστική επίλυση αυτού. Έπειτα από έρευνα που πραγματοποιήσαμε καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η Π.Α. βασίζεται σε ένα νομοθετικό πλαίσιο το οποίο επιτρέπει την παρέμβαση-καταλύτη των αναπτυγμένων χωρών σε περιβαλλοντολογικά θέματα αναπτυσσόμενων χωρών ,καταπατώντας έτσι ανθρώπινα δικαιώματα και δημιουργώντας συνθήκες με βάση το συμφέρον τους χωρίς να λαμβάνουν ουσιαστικά υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος. Επειδή όμως κρίθηκε από πολλούς άσκοπο αποφασίσαμε να πορευθούμε βάση του αρχικού θέματος μας (Π.Α) ακόμη και αν γνωρίζουμε την αβάσιμη κατάσταση στην οποία βρίσκεται.

ΣΤΟΧΟΙ

Αρχικά ως ομάδα δεν είχαμε θέσει συγκεκριμένους στόχους, δεν αποσκοπούσαμε κάπου διότι δεν γνωρίζαμε το θέμα . Στην συνέχεια και αφού πιστέψαμε ,λανθασμένα, ότι γνωρίζαμε τι αφορούσε η Π.Α. θέσαμε ως στόχο μας να ενημερώσουμε και να πείσουμε τους πολίτες πως η Π.Α. δεν μπορεί να εφαρμοστεί στον υπάρχον κοινωνικοοικονομικό σύστημα. Πλέον έχοντας φτάσει σε ένα ανώτερο γνωστικό επίπεδο ,αλλά ακόμη ανεπαρκές για να κατανοήσουμε εις βάθος την Π.Α, ξέρουμε ότι Π.Α. ονομάζεται μία πολιτική που σκοπό έχει την μεταστροφή της οικονομίας σε μία μορφή φιλικότερη προς το περιβάλλον . Στόχος μας είναι να προσπαθήσουμε να διαλύσουμε την πλάνη από την οποία διακατέχονται οι περισσότεροι συμπολίτες μας ,που αφορά την υπέρμετρη και αδιαπραγμάτευτη ωφελιμότητα της συγκεκριμένης πολιτικής . Καθώς επίσης να αντιπροτείνουμε σε αυτό, μία διαφορετική πολιτική προσέγγιση η οποία ονομάζεται κοινωνική οικολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της ερευνάς μας πάνω στην Π.Α..

1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Πράσινη ανάπτυξη ονομάζεται μια πολιτική που σκοπό έχει τη χρήση νέων τεχνολογιών και πηγών ενέργειας (ανεμογεννήτριες , βιοκαύσιμα) σε συνδυασμό με ρυθμιστικά μέτρα (πρόστιμα και φόροι , επιδοτήσεις) για την διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά και την μεταστροφή της οικονομίας σε μία μορφή φιλικότερη προς το περιβάλλον .

1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ Π.Α.

Όπως προείπαμε η Π.Α. είναι ένα είδος πολιτικής ,η οποία ως χαρακτηριστικό γνώρισμα έχει την επιφανειακή προστασία του περιβάλλοντος ενώ ουσιαστικά αποσκοπεί στην μεγιστοποίηση του κέρδους επεμβαίνοντας με βίαιο τρόπο στην φυσιολογική (χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση) λειτουργία του. Παρουσιάστηκε αρχικά από Αμερικάνικες κυβερνήσεις και αργότερα υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα εμφανίστηκε στο προεκλογικό πρόγραμμα του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑ.ΣΟ.Κ.). Παρόλο που υποτίθεται πως υπάρχει μία κοινή ιδέα που ασπάζονται όσοι επιλέγουν να δρουν σύμφωνα με αυτή την πολιτική ,δεν υπάρχει μία κοινώς αποδεκτή θέση εκτός από την παραδοχή ότι το οικολογικό πρόβλημα είναι υπαρκτό . Η προαναφερθείσα πολιτική μειώνει την βαρύτητα των κοινωνικών ζητημάτων και μεριμνά διαρκώς για την αύξηση του οικονομικού οφέλους . Είναι μία πολιτική καινοτομία που βασίζεται στην εκμετάλλευση αλλά παρουσιάζεται ως η μοναδική λύση του περιβαλλοντολογικού προβλήματος ,η οποία εμπεριέχεται στα πλαίσια του ρεαλισμού. Αν όμως αποφασίσουμε να κατανοήσουμε τις πραγματικές διαστάσεις του ζητήματος θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα

πως αυτοί που το δημιουργούν προσπαθούν και να καταλήξουν στην άμεση και δραστική επίλυση του. Ο παράδοξος χαρακτήρας αυτής της παραδοχής ωθεί στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για ακόμη ένα οικονομικό τέχνασμα , το οποίο αποσκοπεί στη παραπλάνηση των πολιτών και στην αβίαστη αποδοχή του εξωραϊσμένου εκμεταλλευτικού συστήματος ,που έχει άμεση επιρροή στις κοινωνίες και το φυσικό περιβάλλον . Δημιουργείται ένα σύστημα αλληλεξάρτησης μεταξύ του μέρους της οικονομίας που μολύνει το περιβάλλον και αυτού που το προστατεύει. Και όλα αυτά συμβαίνουν σε έναν πλανήτη ο οποίος δεν έχει την επ' αόριστω ικανότητα ανάπτυξης. Αυτοί οι οποίοι εκμεταλλεύονται το φυσικό περιβάλλον στο όνομα της οικολογίας ,είναι σε θέση να γνωρίζουν την λειτουργία της φύσης και να δρουν με βάση τα συμφέροντα των. Δημιουργείται ένα περιορισμένο πλαίσιο στο οποίο ανήκουν ανεπτυγμένες χώρες , οι οποίες αντιμετωπίζουν περιβαλλοντικά προβλήματα σε μικρότερη κλίμακα σε σχέση με τις αναπτυσσόμενες και μη αναπτυγμένες χώρες . Αυτό συμβαίνει επειδή οι αναπτυγμένες χώρες στην προσπάθεια τους να προστατέψουν τα παροντικά και να εξασφαλίσουν εκ των προτέρων τα μελλοντικά τους κέρδη εξαγοράζουν δικαιώματα ρύπανσης από αναπτυσσόμενες χώρες . Ένα από παράδειγμα είναι η παραχώρηση τεραστίων εκτάσεων ελληνικής γης στις ευρωπαϊκές αρχές , μέσω μακροχρόνιων συμβάσεων , που αφορά στην μελλοντική ανάπτυξη κερδοφόρων δραστηριοτήτων των αναπτυγμένων χωρών . Αυτή η ιδέα βρίσκει εύφορο έδαφος στο υπάρχον σύστημα το οποίο ,αν μη τι άλλο ,βασίζεται στην εκμετάλλευση.

Το συμπέρασμα που προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω δεδομένα δεν είναι άλλο από το εξής ,ότι η Π.Α. πρόκειται για ακόμη ένα καπιταλιστικό δημιούργημα το οποίο θα μπορούσε να μετονομαστεί σε Πράσινος Καπιταλισμός(Π.Κ.) . Το ενδιαφέρον του κατευθύνεται στην εκμετάλλευση της δυνατότητας της μόλυνσης αλλά και της μόλυνσης αυτής κάθε αυτής και στην δημιουργία κέρδους από αυτήν ,αφού υποστηρίζει πως η διαχείριση της μόλυνσης είναι μία διαδικασία εξαιρετικά κερδοφόρα. Αρχή του Π.Κ. είναι ότι η ελευθερία της ρύπανσης κλιμακώνεται ανάλογα με την οικονομική ευχέρεια ,αυτό φυσικά δεν παρουσιάζεται ως μία κοινώς αποδεκτή αρχή ,είναι όμως το λογικό συμπέρασμα που προκύπτει από τα παραπάνω. Είναι πασιφανές ότι ένα σύστημα σαν το προαναφερθέν δεν μπορεί να ενδιαφέρεται για πολιτικοκοινωνικές αλλαγές που αποσκοπούν σε ένα ευνοϊκότερο για όλους αύριο ,όπως επίσης δεν προστατεύει το περιβάλλον . Το πρόβλημα όμως που δημιουργείται είναι η εξουθενωτική ,για την φύση, χρήση των πόρων της ,αυτό είναι επακόλουθο της εμπορευματοποίησης της διαχείρισης της μόλυνσης και της λογικά επερχόμενης υπερκατανάλωσης. Σύμφωνα με μελέτες ,σήμερα ,ο άνθρωπος εκμεταλλεύεται το οικοσύστημα 25% παραπάνω από την φυσική

ικανότητα αναγέννησης του με αποτέλεσμα την περιβαλλοντική καταστροφή και ερημοποίηση ολόκληρων περιοχών αλλά και την ραγδαία υποβάθμιση της βιοποικιλότητας . Από το 1984 η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει συσσωρευμένα περιβαλλοντικά προβλήματα και είναι ανίκανη να συμπορευθεί με την εξαιρετικά αργή για τα εμπορικά δεδομένα, αναγεννησιακή δυνατότητα της φύσης ,λόγω της επίπονης εκμετάλλευσής της από τον ίδιο τον άνθρωπο .

1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η Πράσινη Ανάπτυξη(Π.Α.) είναι η πολιτική που ακολουθείται ώστε να επιτευχθεί στο μέγιστο δυνατό ,σύμφωνα με τους υποστηρικτές της ,η πρακτική εφαρμογή της ιδέας της αειφορίας .Επιλέξαμε λοιπόν έπειτα από μια σύντομη έρευνα να παρουσιάσουμε στοιχεία για την πορεία αυτών των όρων, μέσα στον χρόνο καθώς θα αναφερθούμε στην έννοια της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης που κατά κοινή ομολογία ταυτίζονται με την Π.Α.

Σημείο αναφοράς για τις εξελίξεις στη μελέτη της οικολογικά ευαίσθητης ανάπτυξης αποτελεί το **πρωτόκολλο του Κιότο**, που υπογράφηκε το 1997 (ως συμπλήρωμα της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Μεταβολές του 1992) και τέθηκε μερικώς σε ισχύ από το 2005. Ορισμένες από τις τάσεις και τα ζητήματα που απασχολούν τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρώπη από τη δεκαετία του 1990 είναι: η προώθηση χρήσης «ενεργειακά καθαρών» μορφών μετακίνησης (π.χ. ηλεκτρικά αυτοκίνητα), η «βιωσιμότερη» αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ο οικολογικός χαρακτηρισμός καταναλωτικών προϊόντων, η βιοτεχνολογία, η εξάλειψη φυλετικών και σεξιστικών διακρίσεων στον εργασιακό τομέα κλπ.

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και η σημασία που της αποδίδεται σήμερα διαμορφώθηκε μόλις τις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Προέκυψε από μία στροφή στην αντίληψη των πραγμάτων, η οποία αρχικά εκφράστηκε ως ανησυχία για τα περιβαλλοντικά προβλήματα (και τις επιπτώσεις που έχει η υποβάθμιση του περιβάλλοντος στην υγεία και στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων, αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη) και ως συνειδητοποίηση ότι οι φυσικοί πόροι έπρεπε να διατηρηθούν και για τις επόμενες γενεές. Η πετρελαϊκή κρίση του 1973 και η οικονομική ύφεση της δεκαετίας του '70 δημιούργησαν στην ουσία τις πρώτες σοβαρές αμφιβολίες για δυνατότητα των οικονομιών να μεγεθύνονται απεριόριστα, θέτοντας έτσι επί τάπητος το θέμα της σπανιότητας των φυσικών πόρων.

Το 1972 η **Ομάδα της Ρώμης** (Club of Rome) εξέδωσε την αναφορά «Τα Όρια της Μεγέθυνσης» (The Limits to Growth) για την κατάσταση

του φυσικού περιβάλλοντος του πλανήτη. Η αναφορά ενστερνιζόταν ότι η άσχημη κατάσταση των πεπερασμένων πόρων ήταν αποτέλεσμα της εκθετικής μεγέθυνσης του παγκόσμιου πληθυσμού, της εξάντλησης των φυσικών πόρων, και της περιβαλλοντικής ρύπανσης (Mikolajuk and Gar-On Yeh, 2000). Την ίδια χρονιά, στη Σύνοδο της Διεθνούς Ένωσης για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (IUCN) δινόταν έμφαση σε θέματα διατήρησης και ανάπτυξης. Η Διεθνής Ένωση σε συνεργασία με το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) και το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF) είχε αρχίσει να διαμορφώνει την ιδέα μίας στρατηγικής προσέγγισης για τη διατήρηση του περιβάλλοντος από το 1975.

Το 1972 το **συνέδριο των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ)** για το Ανθρώπινο Περιβάλλον αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα στην ανάπτυξη της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης. Αν και η σύνδεση ανάμεσα στα περιβαλλοντικά και στα αναπτυξιακά θέματα δεν ήταν ισχυρή, υπήρξαν ενδείξεις ότι η μορφή της οικονομικής ανάπτυξης θα έπρεπε να μεταβληθεί ή να αλλάξει. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η ορολογία εξελίχθηκε σε έννοιες όπως περιβάλλον και ανάπτυξη, ανάπτυξη χωρίς καταστροφή, και περιβαλλοντικά υγιής ανάπτυξη. Τελικά, ο όρος οίκο-ανάπτυξη εμφανίστηκε στην επιθεώρηση του **Περιβαλλοντικού Προγράμματος των ΗΕ** το 1978. Μέχρι τότε, είχε αναγνωριστεί παγκόσμια ότι οι περιβαλλοντικές και οι αναπτυξιακές ιδέες έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη παράλληλα (Mebratu, 1998).

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης πρωτοεμφανίστηκε το 1980 στην πρώτη Παγκόσμια Στρατηγική για την Διατήρηση η οποία δημοσιεύτηκε από την **Παγκόσμια Ένωση Διατήρησης (World Conservation Union)** και η οποία αναγνώριζε ως στόχους τη διατήρηση των βασικών οικολογικών διαδικασιών, τη διαφύλαξη της γενετικής ποικιλότητας και βιώσιμη χρήση των πόρων (Adams, 1996). Σύμφωνα με αυτό τον ορισμό, βιώσιμη ανάπτυξη είναι η διατήρηση των απαραίτητων οικολογικών διαδικασιών και συστημάτων υποστήριξης της ζωής, η διατήρηση της βιοποικιλότητας και η βιώσιμη εκμετάλλευση των ειδών και των οικοσυστημάτων (European Commission Secretariat General, 2004). Όπως είναι προφανές ο ορισμός αυτός έδινε έμφαση στην ανάγκη διατήρησης ενός κρίσιμου φυσικού κεφαλαίου και στην διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Αργότερα, η **Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη** όρισε πως βιώσιμη ανάπτυξη είναι αυτή που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να κάνει συμβιβασμούς ως προς την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους (World Commission on Environment and Development, 1987). Ο ορισμός αυτός είναι περισσότερο ανθρωποκεντρικός καθώς αναφέρεται στην ικανοποίηση των ανθρωπίνων αναγκών, χωρίς να γίνεται σαφής

αναφορά στην προστασία του περιβάλλοντος και προσπαθεί να ξεπεράσει την παλιά διχογνωμία ανάμεσα στους υποστηρικτές της ανάπτυξης και στους υποστηρικτές της περιβαλλοντικής προστασίας. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό η βιώσιμη ανάπτυξη παρέχει ένα πλαίσιο για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πολιτικών στις αναπτυξιακές στρατηγικές ξεπερνώντας με αυτό τον τρόπο την αντίληψη πως η περιβαλλοντική διατήρηση μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε βάρος της οικονομικής ανάπτυξης. Ο ορισμός αυτός σηματοδοτεί την πολιτική απαρχή της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ως τα μέσα της δεκαετίας του '90 και άλλες τροποποιήσεις που αφορούσαν στον ορισμό της βιώσιμης ανάπτυξης πραγματοποιήθηκαν, με αυξανόμενη εστίαση σε κοινωνικά θέματα και απαίτηση για ταυτόχρονη επίτευξη οικονομικών («οικονομική βιωσιμότητα»), κοινωνικών («κοινωνικοπολιτική βιωσιμότητα») και περιβαλλοντικών («περιβαλλοντική βιωσιμότητα») αντικειμενικών στόχων. Αυτές οι τροποποιήσεις εκφράστηκαν επίσημα στην **Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών στο Ρίο** το 1992, στην οποία πάνω από 170 χώρες δεσμεύτηκαν πως η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελεί τη βασική ιδέα για τη μελλοντική τους ανάπτυξη, υπογράφοντας την «Agenda 21» και τη Διακήρυξη του Ρίο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη. Η Agenda 21 ήταν αποτέλεσμα μίας εκτενούς ανάλυσης του τι χρειάζεται για να επιτευχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη. Τα 40 κεφάλαιά της πάνω σε περιβαλλοντικά, οικονομικά, κοινωνικά θέματα και θέματα οργάνωσης περιέχουν οδηγίες για την ανάπτυξη διαδικασιών λήψης αποφάσεων με στόχο τη βιωσιμότητα.

1.5 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΕΣΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Στα πλαίσια της έρευνας μας γύρω από το θέμα της Πράσινης Ανάπτυξης ,αποφασίσαμε πως θα έπρεπε να ασχοληθούμε και με τις γνώσεις των κατοίκων της τοπικής κοινωνίας . Σκοπός μας ήταν να μάθουμε εάν ο κόσμος είχε γενικές γνώσεις επάνω στο θέμα για αυτό και θεωρήσαμε πως ήταν χρησιμότερο να προβούμε στην διερεύνηση μέσω ερωτηματολογίων.

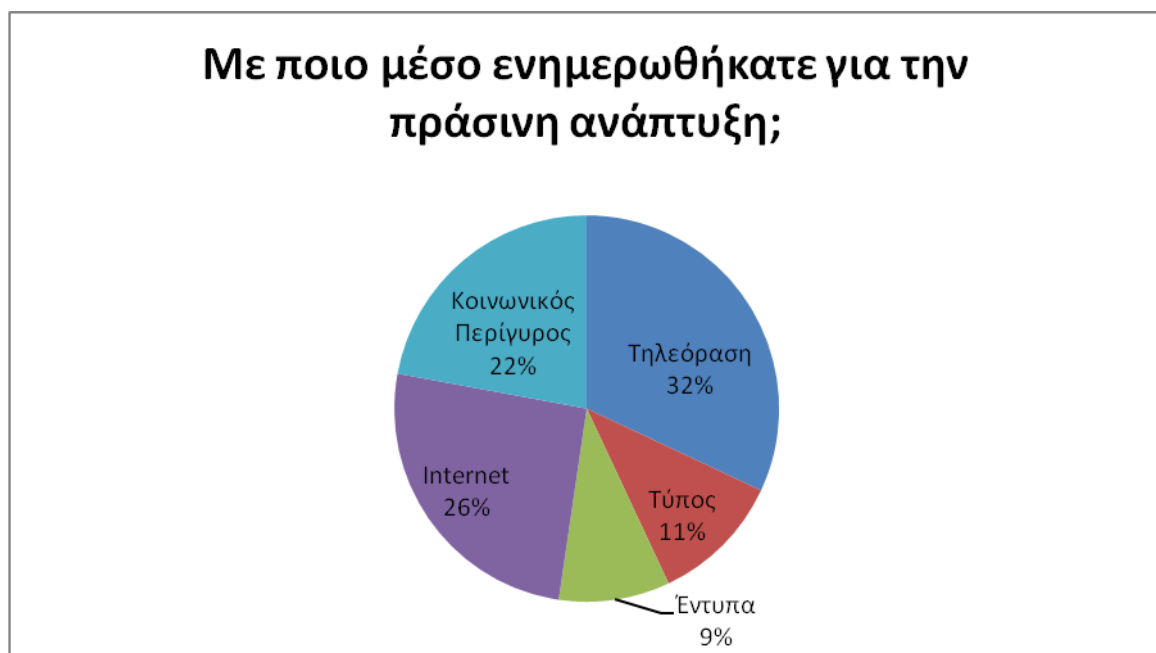
Λόγω της μικρού εύρους του πληθυσμού της Ιθάκης και λόγω της οικειότητας μας με τους πολίτες, αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε την διαπροσωπική μέθοδο ερωτηματολογίων. Προσπαθήσαμε να είμαστε περιεκτικοί ,σύντομοι και σαφής ,ώστε να αποτρέψουμε τυχόν παρεξηγήσεις ,όπως επίσης και να καταλήξουμε στα επιθυμητά αποτελέσματα. Στην τελική φάση των ερωτηματολογίων

χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα Microsoft excel για να μπορέσουμε να μετατρέψουμε τα αποτελέσματα σε ποσοστιαία αποτελέσματα.

Σχήμα 1

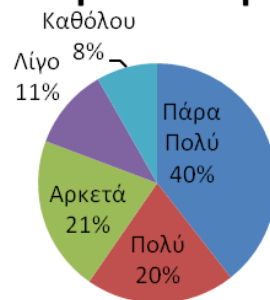

Σχήμα 2

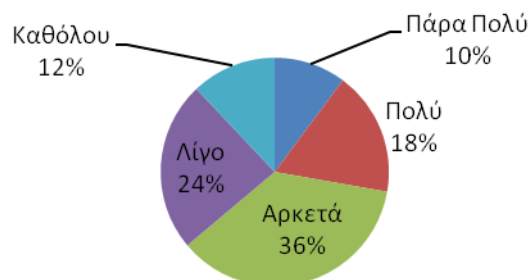
Σχήμα 3

Πιστεύετε ότι η πράσινη ανάπτυξη μπορεί να μας προσφέρει μια καλύτερη ζωή και να προστατέψει το περιβάλλον;

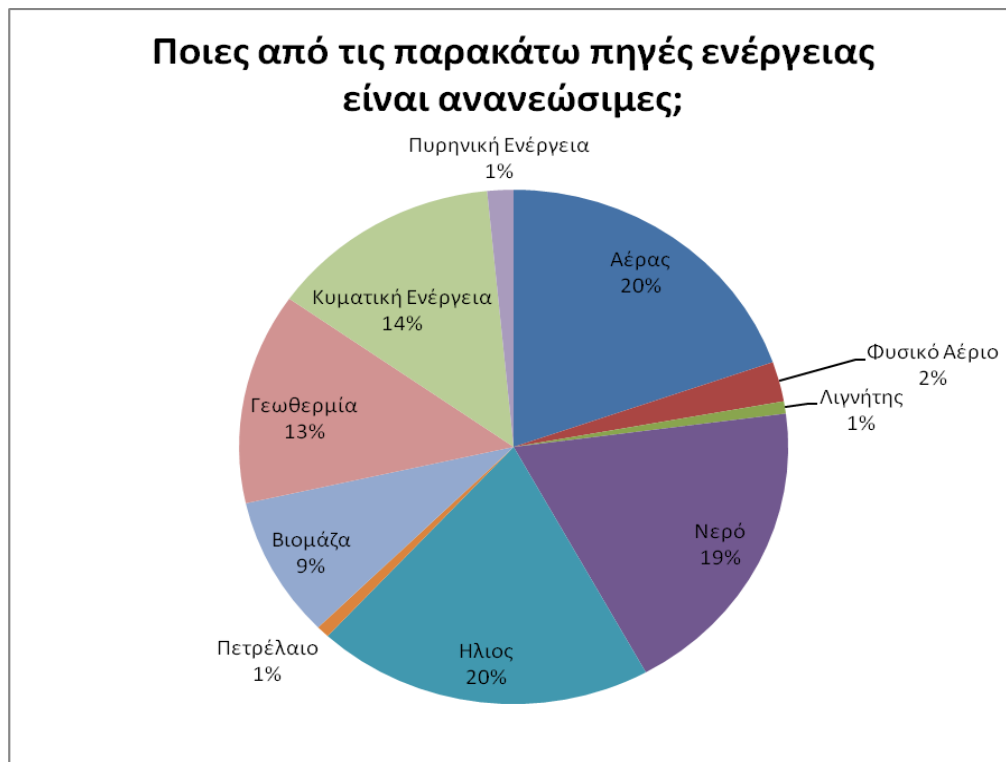

Σχήμα 4

Κατά τη γνώμη σας υπάρχουν προοπτικές για την εφαρμογή της πράσινης ανάπτυξης στην Ιθάκη;

Σχήμα 5

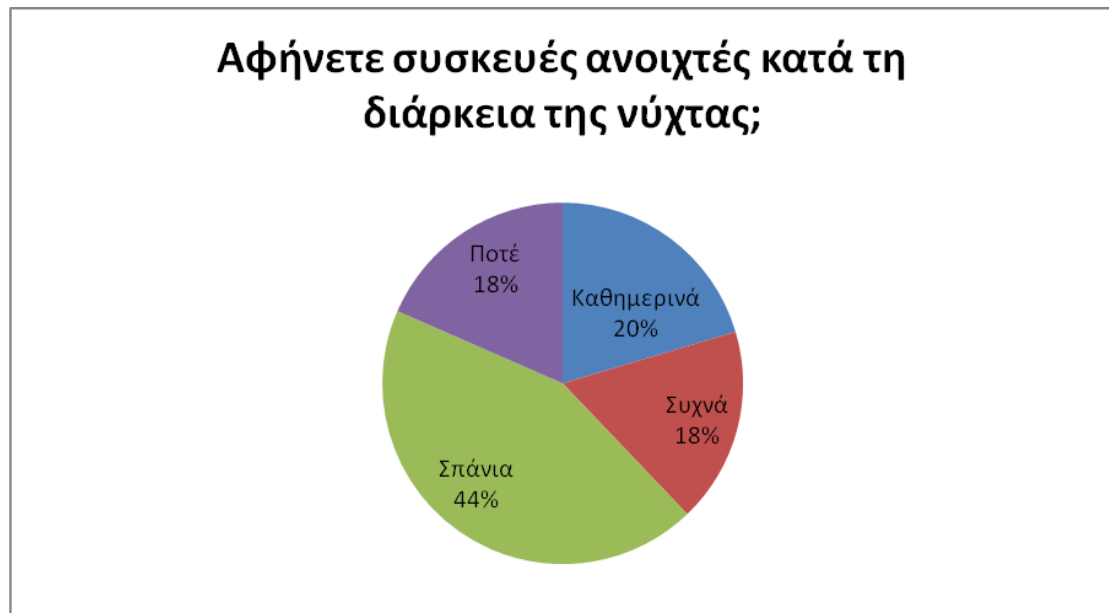
Σχήμα 6

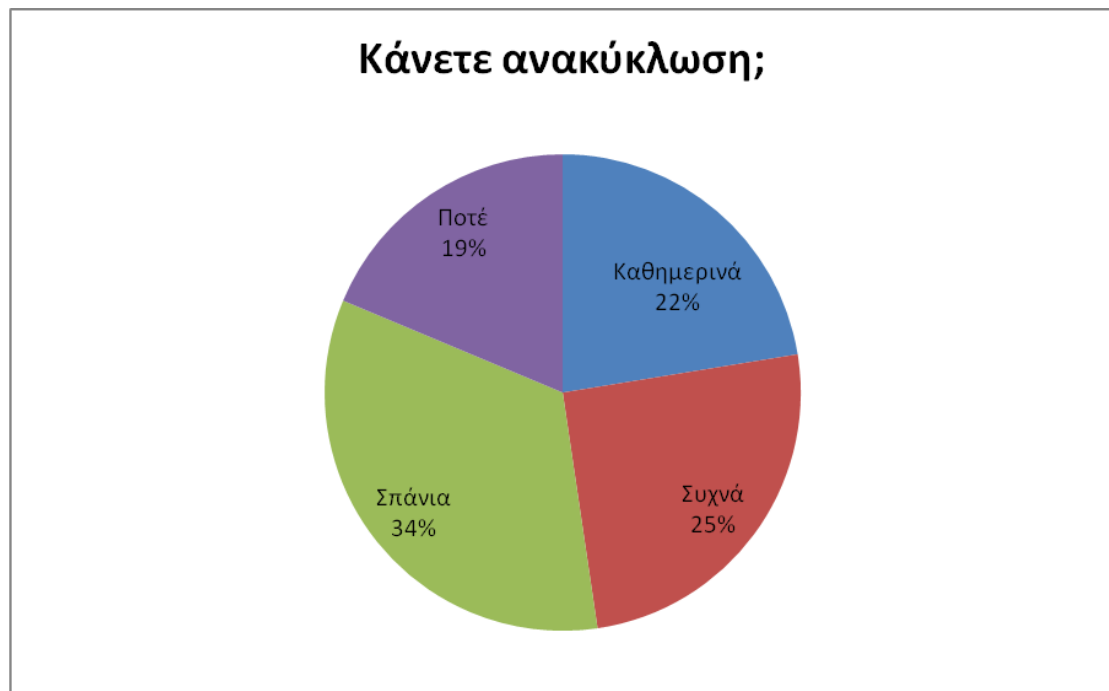
Σχήμα 7

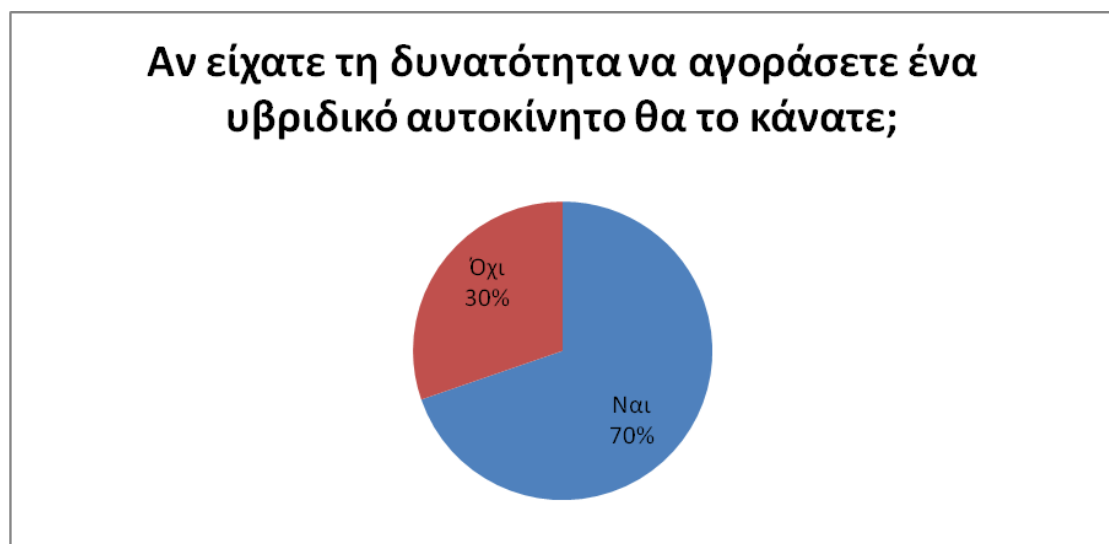
Σχήμα 8

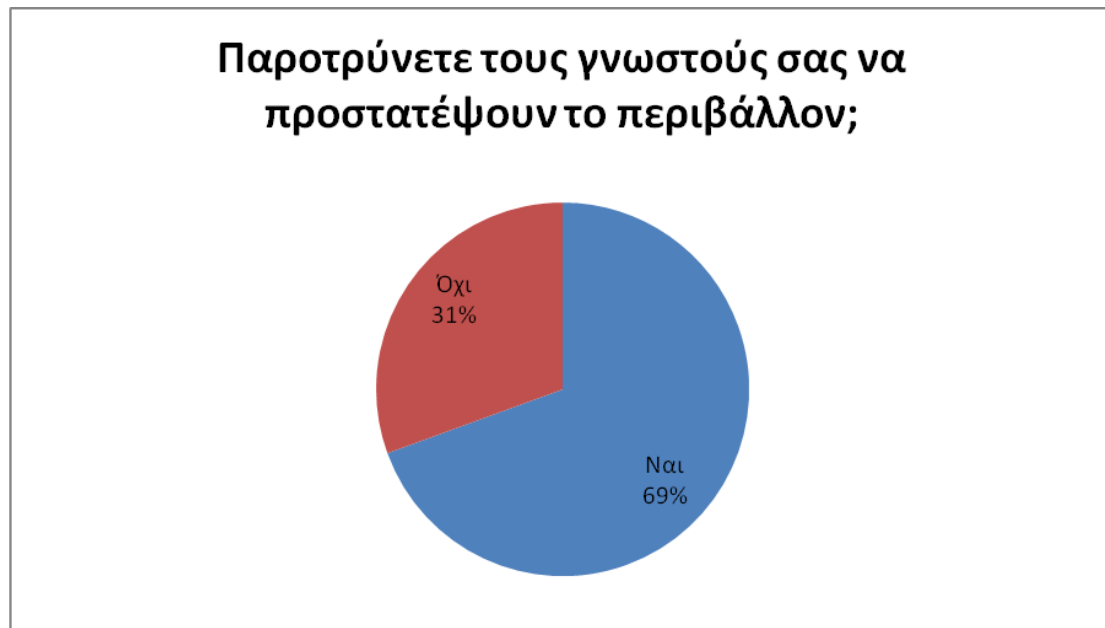
Σχήμα 9

Σχήμα 10

Σχήμα 11

Ενώ το 38% των ερωτιθέντων γνωρίζει καλά το τι είναι η Π.Α. μόνο το 9% γνωρίζει ότι η βιομάζα είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας . και παρόλο που το 69% των ίδιων παροτρύνει τους γνωστούς του να προστατεύει το περιβάλλον, το 22% κάνει καθημερινά ανακύκλωση .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΘΑΚΗ.

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά και σε μορφή ενιαίου κειμένου, η κάθε συζήτηση, όλα όσα ειπώθηκαν κατά την διάρκεια των συνομιλιών της ομάδας ‘Κάτι Άλλο’ με τους κ. Σιμήρη Βασίλη, κ. Γρίβα Γιώργο, κ. Γιώργο Μπεζιργιάννη, κ. Αρκουζή Δημήτρη και κα. Κωστήρη Παναγούλα. Όλοι όσοι αναφέρθηκαν προηγουμένως στελεχώνουν δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες οι οποίες ανήκουν στον τριτογενή τομέα επαγγελμάτων.

Τα βασικά ερωτήματα που τέθηκαν σε όλους τους υπηρεσιακούς παράγοντες ήταν

1) *Κατά πόσον η υπηρεσία σας σχετίζεται με την νομοθεσία που αποσκοπεί στην μέγιστη δυνατή πραγματοποίηση της εξεταζόμενης πολιτικής(Π.Α.);*

2) *Ποιά είναι η θέση σας δυνατότητα της εφαρμογής της Π.Α. στην κοινωνία.*

Στην συνέχεια ακολουθεί μία συνοπτική έγγραφη παρουσίαση του ορισμού της έννοιας **τριτογενής τομέας επαγγελμάτων**.

2.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Η τριτογενής παραγωγή αναφέρεται σε παρεχόμενες υπηρεσίες - παροχή υπηρεσιών όπως είναι το εμπόριο, η υγεία, η εκπαίδευση, οι μεταφορές, ο τουρισμός, οι τράπεζες, οι επικοινωνίες, οι ασφάλειες, τα ελεύθερα επαγγέλματα κ.λπ., από τις δραστηριότητες των οποίων αυξάνεται η χρησιμότητα των παραγομένων αγαθών της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής.

2.3 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

Συζήτηση με τον κ. Βασίλη Σιμήρη προϊστάμενο υπηρεσίας ύδρευσης του Δήμου Ιθάκης .

Το απόφθεγμα όλων όσων ο κ. Σιμήρης μας είπε παρουσιάζεται παρακάτω:

Η επιβάρυνση του οικοσυστήματος από τις αφαλατώσεις είναι σχεδόν μηδαμινή σε σχέση με το όφελος τους προς την κοινωνία. Οι αφαλατώσεις κατά την λειτουργία τους καταναλώνουν ενέργεια μόνο όσον αφορά στο ζήτημα της ηλεκτροδότησης ,αν και είναι ιδιαίτερα ενεργοβόρες . Στο παρελθόν για να μετριάσουν την ενεργειακή δαπάνη της λειτουργίας του εργοστασίου αφαλάτωσης ,οι αρμόδιοι φορείς ενέταξαν σε Ευρωπαϊκής εμβέλειας περιβαλλοντικό πρόγραμμα την εγκατάσταση ανεμογεννήτριας .Η εγκατάσταση της προαναφερθείσας μονάδας δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ λόγω αμέλειας των τοπικών αρχών και η συγκεκριμένη ανεμογεννήτρια τοποθετήθηκε σε αντίστοιχο εργοστάσιο της Μυκόνου. Το μοναδικό απόβλητο των μονάδων αυτών δηλαδή η άλμη (νερό με μεγάλη περιεκτικότητα σε αλάτι) δεν δημιουργεί διαταραχή στην φυσιολογική λειτουργία του τοπικού θαλάσσιου οικοσυστήματος όπου και απορρίπτεται .Τέλος ,η λειτουργία των αφαλατώσεων δεν ακολουθεί τα πρότυπα και τον σχεδιασμό που προστάζουν τα προγράμματα της Πράσινης Ανάπτυξης.

Συζήτηση με τον κ. Γιώργο Γρίβα Διευθυντή του παραρτήματος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Ιθάκη.

Τα ακόλουθα αποτελούν τον μία σύμπτυξη από αυτά στα οποία αναφέρθηκε ο κ. Γιώργος Γρίβας

Η Εθνική Τράπεζα ενισχύει επιχειρήσεις και ιδιώτες παρέχοντας τους οικονομικές επιχορηγήσεις (δάνεια)με ευνοϊκούς όρους σε περίπτωση που επρόκειτο να τοποθετήσουν μηχανισμούς ,συσκευές ή συστήματα που αποσκοπούν στη μείωση δαπανών ενέργειας σε ήδη υπάρχοντα κτήρια ,παρέχει, επίσης , δάνεια με ευνοϊκούς όρους για την δημιουργία εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας με απαραίτητη προϋπόθεση η λειτουργία τους να είναι φιλική προς το περιβάλλον .Μία επισημάνση ήταν πως δεν έχουν δοθεί τέτοιου είδους δάνεια στην Ιθάκη. Κατά την διάρκεια της συζήτησης μας ενημέρωσε για την ύπαρξη ενός δοχείου εναπόθεσης χρησιμοποιημένων μπαταριών που τίθενται προς επαναχρησιμοποίηση στον εσωτερικό χώρο του παραρτήματος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην Ιθάκη όπως επίσης και για την έντονη

συμμετοχική δραστηριότητα των πελατών της τράπεζας που επισκέπτονται τον συγκεκριμένο χώρο .

Συζήτηση με τον κ. Γιώργο Μπεζιργιάννη τον διευθυντή του Αστυνομικού τμήματος Ιθάκης

Στην συνέχεια παρουσιάζονται αυτά για τα οποία μας ενημέρωσε ο κ .Μπεζιργιάννης .

Η Αστυνομία δεν σχετίζεται άμεσα με την Πράσινη Ανάπτυξη .Δεν υπάρχει κάποιος νόμος ή εγκύκλιος που να συνδέει τον συγκεκριμένο φορέα με τα νομοθετικά πλαίσια τα οποία υπάγονται σε αυτού του είδους την πολιτική .Επίσης η αστυνομία δεν είναι υπεύθυνη για την τήρηση των νόμων στους οποίους βασίζεται η Π.Α. ,η μοναδική παρέμβαση που θα μπορέσει να πραγματοποιήσει ο φορέας αυτός ,είναι η ενημέρωση των αρμοδίων σε περίπτωση που υποπέσουν στην αντίληψη του οργάνου ,ενέργειες οι οποίες καταπατούν νόμους που αφορούν αυτό το είδος πολιτικής .Η υπηρεσία δεν είναι υποχρεωμένη από το κράτος να υπακούει σε κάποιες εντολές που σχετίζονται με την Π.Α. και αφορούν την λειτουργία της αστυνομίας ,τις κτηριακές υποδομές ή την οργάνωση της .

Συζήτηση με τον κ. Αρκουζή Δημήτρη και την κα. Κωστήρη Παναγούλα υπαλλήλους των Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Ιθάκης.

Στο επικείμενο κείμενο παρουσιάζονται περιληπτικά οι κυριότερες πληροφορίες που εδόθησαν σε εμάς από τους κο.Δημήτρη Αρκουζή και την κα.Παναγούλα Κωστήρη κατά την διάρκεια μιας συζήτησής μας με αυτούς

Κείμενη νομοθεσία είναι αυτή που υποχρεώνει τις δημόσιες τεχνικές υπηρεσίες να δρουν σύμφωνα με την Π.Α. .Κάθε ενέργειά του ,προϋποθέτει την πλήρη υπακοή σε ιδέες που θέτουν ως κύριο μέλημα την προστασία του περιβάλλοντος ,ακόμη και αν αυτό ερμηνεύεται ως Π.Α..Οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αποτελούν ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα των ανωτέρω. Όσον αφορά στην εφαρμογή της Π.Α. στην Ιθάκη αναφέρθηκαν ως παράδειγμα τα παρακάτω.

Η πρόσφατη δημιουργία αιολικού πάρκου στο γειτονικό νησί της Κεφαλονιάς ,αποτελέσε κομβικό σημείο για την συνέχεια της συζήτησης, αφού το θέμα πλέον μεταστράφηκε στην ενδεχόμενη δημιουργία αιολικού πάρκου στο νησί μας . Οι προβληματισμοί των τεχνικών που παρουσιάστηκαν ,για την δημιουργία του πάρκου απορρυθμίζονται παρακάτω.

1) Δεν υπάρχει διαθέσιμη ισχύς αυτή την στιγμή για το νησί μας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2) Το ηλεκτρικό δίκτυο διανομής της Δ.Ε.Η. δεν δύναται τεχνικά να λειτουργήσει και ως δίκτυο υποδοχής ενέργειας, διότι η ενέργεια από πού παράγεται από της ανεμογεννήτριες δεν έχει κάποια σταθερή κατανομή στον χρόνο, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η αποθήκευσή της σε περιόδους μεγάλης παραγωγής.

3) Δεν υπάρχουν έγκυρα και μακροχρόνια μετεωρολογικά δεδομένα της περιοχής, το οποίο αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την αξιόπιστη τοποθέτηση των μονάδων.

4) Η εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων είναι έργο μεγάλης κλίμακας και ο παράγοντας 'χώρος' είναι καταλύτης για την συμφέρουσα προς το περιβάλλον και τις κοινωνίες, τοποθέτηση και χρήση τους. Συνήθως η εγκατάσταση των συστημάτων γίνεται σε περιοχές άγονες και ακαλλιέργητες οι οποίες λόγω του υψόμετρου που είναι σημαντικός παράγοντας, είναι δύσβατες. Για τον λόγο αυτό θα χρειαστεί να προβούμε στην διάνοιξη αλλά και στην τακτική συντήρηση νέων δρόμων ικανών να υποστηρίξουν την διέλευση μεγάλων οχημάτων και μηχανημάτων που απαιτούνται για την μεταφορά και την εγκατάσταση των συστημάτων. Μια τέτοια ενέργεια ανατρέπει την λειτουργία του οικοσυστήματος της περιοχής, υποβαθμίζει την αξία του χώρου.

5) Η τοποθέτηση και η λειτουργία των ανεμογεννητριών δρουν εις βάρος της πανίδας και της χλωρίδας της περιοχής, ιδιαίτερα των εντόμων και των μικρών πουλιών.

6) Η Ιθάκη είναι χαρακτηρισμένη, νομοθετικά, ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Η όψη του νησιού, με τις συχνές εναλλαγές των τοπίων, τις κατάφυτες περιοχές, τους μικρούς και πλήρως ενταγμένους στο φυσικό τους περιβάλλον οικισμούς, τους διάσπαρτους μικρούς κόλπους και όρμους και τον κυρίαρχο ρόλο της θάλασσας, ενισχύει την μυθική του διάσταση καθιστώντας το ως ένα περιβάλλον υψηλής ιστορικής και αισθητικής αξίας. Το αισθητικό αποτέλεσμα των παρεμβάσεων πρέπει να ληφθεί υπόψη στον σχεδιασμό.

7) Τέλος, επιπτώσεις στο περιβάλλον δημιουργούνται τόσο κατά την παραγωγή και μεταφορά των ανεμογεννητριών (ενεργοβόρα), όσο και κατά την τελικά απόρριψή τους.

Η άναρχη εφαρμογή των κατευθύνσεων της Π.Α. ενδέχεται να δημιουργήσει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα στην Ιθάκη. Εναλλακτικά, η κατασκευή έργων και συστημάτων βασισμένα στα παραδοσιακά πρότυπα όπου η κυριαρχία του περιβάλλοντος και του ανθρώπου στο χώρο, με κατασκευές και λειτουργικές δομές σε αρμονία, δύναται να συμβάλει σημαντικά στην βέλτιστη λειτουργία του οικοσυστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Η κοινωνική οικολογία αναπτύχθηκε ως θεωρία κυρίως από τον Murray Bookchin (1921-2006). Κεντρική της πεποίθηση είναι πως όλα τα οικολογικά προβλήματα ανάγονται σε κοινωνικά προβλήματα. Η ιδέα της «κυριαρχίας επί τη Φύση» και όλα τα οικολογικά προβλήματα συνδέονται με αυτήν „πηγάζουν από τον τρόπο που οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν ο ένας τον άλλο .Για τα οικολογικά προβλήματα δεν ευθύνεται γενικά και αόριστα η ανθρωπότητα αλλά τα συγκεκριμένα κοινωνικοοικονομικά συστήματα. Για να καταφέρουμε να ξεπεράσουμε την οικολογική κρίση προϋποθέτεται ,σύμφωνα με την Κοινωνική Οικολογία ,μία κοινωνία χωρίς ταξικές και ιεραρχικές διακρίσεις. Η ιδέα της «κυριαρχίας επί τη φύση» είναι εντελώς παράλογη εάν εκληφθεί κυριολεκτικά ,ένας τέτοιος στόχος είναι στην πραγματικότητα ανέφικτος, αφού οι άνθρωποι αποτελούν μέρος της φύσης.

Η κοινωνική οικολογία αντιλαμβάνεται τη Φύση ως μία αναπτυξιακή διαδικασία και όχι σαν μία στατική πραγματικότητα .Η φύση δεν είναι μία αναλλοίωτη ουσία σύμφωνα με την οποία πρέπει να αναπροσαρμοζόμαστε αναλόγως τις εκάστοτε συνθήκες .Η φύση είναι η ίδια η ιστορία της φυσικής εξέλιξης .Αυτή η ίδια η εξέλιξη μέχρι σήμερα χαρακτηρίστηκε από δημιουργία συνθετότερων μορφών ύπαρξης ,από την ανόργανη ύλη στους πρώτους έμβιους οργανισμούς και από εκεί στα ανώτερα θηλαστικά. Τα ανθρώπινα όντα ανήκουν κι αυτά στο φυσικό συνεχές ,όχι λιγότερο από όσο ανήκουν τα υπόλοιπα θηλαστικά αλλά και οι υπόλοιποι οργανισμοί.

Η εξέλιξη του φυσικού κόσμου χαρακτηρίζεται από αυξανόμενη διαφοροποίηση και , όσο περίεργο κι αν ακούγεται από μία ιστορία υποκειμενικότητας .Από τις στοιχειώδεις «επιλογές» μίας αμοιβάδας που μπορεί να αισθάνεται κάποιες ιδιότητες του περιβάλλοντος της, την «επιλογή» μίας λευκής αλεπούς να κρύβεται στο χιόνι ,τις «επιλογές» κάποιων πιθήκων να χρησιμοποιούν εργαλεία όπως κλαδιά για να αποσπών μυρμήγκια από τις φωλιές τους , μέχρι τη δυνατότητα των ανθρώπων να δημιουργούν θεσμούς και να ζουν κοινωνικά στοχεύοντας μάλιστα και σε μία «ελεύθερη κοινωνία», διαγράφεται η ίδια η ιστορία της υποκειμενικότητας και η διαδικασία πραγμάτωσής της. Η φυσική εξέλιξη συνεπώς δεν είναι μόνο η διαδικασία που καθιστά τους οργανισμούς ικανούς να προσαρμόζονται σε νέες περιβαλλοντικές αλλαγές και προκλήσεις και τους εφοδιάζει με σκοπό να το προσαρμόζουν στις ανάγκες τους, με την εμφάνιση της ανθρώπινης κοινωνίας ,αναδύεται και η δυνατότητα να ενθαρρύνεται και να

εμπλουτίζεται η ίδια η βιοποικιλότητα και η περαιτέρω διαφοροποιημένη εξέλιξη του περιβάλλοντος. Αυτός ο πλούτος και η ποικιλία των μορφών ζωής δίνει τη δυνατότητα σε ολοένα πιο σύνθετες μορφές να αναδυθούν.

Η κοινωνική Οικολογία είναι αντίθετη σε κάθε μορφή ανθρωποκεντρισμού, ο οποίος αντιλαμβάνεται τον κόσμο «φτιαγμένο» για καθαρά ανθρώπινη χρήση. Πράγματι, η εμφάνιση της ανθρωπότητας και της σηματοδοτεί ένα πέρασμα σε μία «δεύτερη φύση». Οι περιβαλλοντικές αλλαγές που προκαλούνται από τα ανθρώπινα όντα είναι γενικά διαφορετικές από αυτές που προκαλούνται από τα μη-ανθρώπινα, μιας και τα ανθρώπινα όντα χαρακτηρίζονται από μία τεχνική προνοητικότητα. Άλλωστε, η τεχνολογία οξύνει τα ηθικά διλλήματα των ανθρώπων που προϋπάρχουν, δεν δημιουργεί νέα. Αυτό μας καθιστά υπευθύνους, για τα διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα, και μαρτυρά την επικίνδυνη πολλές φορές επινοητικότητα των ανθρώπων.

Σύμφωνα με την Κοινωνική Οικολογία η κοινωνική ζωή βασίστηκε για τη δημιουργία της σε φυσικά, βιολογικά δεδομένα. Η Κοινωνική Οικολογία αποκλείει κάθε μεταφυσική ιδέα η οποία αυθαίρετα υποθέτει ότι η γη ως υποτιθέμενος ζωντανός οργανισμός «γνωρίζει» και «καθοδηγεί» αυτόματα και καλύτερα τη φυσική εξέλιξη έτσι ώστε ακόμα και μία καταστροφή από φυσικά αίτια να θεωρείται θεμιτή και νη μην γίνεται προσπάθεια αναίρεσης των συνεπειών της. Η κοινωνία δεν διαχωρίζεται από την φύση παρά είναι η ίδια αυτοσυνείδητη φύση. Σήμερα η ανθρωπότητα χαρακτηριζόμενη ως «δεύτερη φύση», παραμένει κυρίως μία «άρνηση», μία αντίθεση απέναντι στην πρώτη φύση. Μια ελεύθερη και οικολογική κοινωνία, με συνείδηση των μοναδικών δυνατοτήτων της και του ρόλου της εντός των οικοσυστημάτων, θα αποτελούσε μία Τρίτη, ελεύθερη φύση.

Η «κυριαρχία» επί ανθρώπου όμως, προηγείται της «κυριαρχίας» επί της φύσης και επομένως η τελευταία μπορεί να ξεπεραστεί σήμερα μονάχα σε μια κοινωνία χωρίς ταξικές και ιεραρχικές δομές. Σίγουρα υπήρξαν στο παρελθόν και κάποιες ιεραρχικές κοινωνίες οι οποίες ήταν εντούτοις οικολογικές. Σήμερα, λόγω της εντονότατης διαφοροποίησης των τάξεων δεν υφίσταται ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος. Οι αλλαγές στις αξίες και τη συμπεριφορά μας είναι απαραίτητες για να επιλυθεί το οικολογικό και το κοινωνικό ζήτημα, όμως μπορούν να πραγματοποιηθούν ουσιαστικά μόνο παράλληλα με αλλαγές στους κοινωνικούς θεσμούς σε κάθε τομέα ζωής. Η κατάλυση, δηλαδή των ταξικών διαφοροποιήσεων και η κατάλυση της κυριαρχίας θα επιφέρει μια οικολογική ανάκαμψη.

Η λογική της κυριαρχίας ήταν πάντα η εργαλειακή λογική του μέσου και του σκοπού. Σύμφωνα με αυτήν την λογική τα πάντα θα πρέπει να θεωρούνται μέσα για την αναπαραγωγή της κυριαρχίας. Η

Κοινωνική Οικολογία δεν δέχεται κανένα είδος ντετερμινισμού .Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι αρνείται τη δυνατότητα να φωτίσει διαλεκτικά ιστορικές διαδικασίες που δεν μπόρεσαν να αποφευχθούν .

Η Κοινωνική Οικολογία μας υπενθυμίζει ότι η ατομικότητα ,η λογική και η ελευθερία αναδύθηκαν μαζί με την κοινωνία μέσω της φυσικής εξέλιξης και δεν βρίσκονται σε οξεία αντίθεση μαζί της. Προβάλλεται έτσι το αίτημα για μία «συγκομιδή» των δυνατοτήτων που μας δίνει τόσο η «πρώτη φύση» όσο και η «δεύτερη φύση» (κοινωνία) και η αναίρεση τους σε μία «τρίτη φύση» όπου η κοινωνία με τη φύση διατηρώντας τις διαφορές του .δεν θα υπάρχουν αντιθετικά αλλά συμπληρωματικά η μία για την άλλη. Η Κοινωνική Οικολογία στέκεται ενάντια στους κληρονομημένους δυϊσμούς ανθρωπότητας και ζωικότητας ,κοινωνίας και φύσης ,ατόμου και κοινωνίας ,ελευθερίας και αναγκαιότητας .Δεν προτάσσει την ταυτότητα αυτών των ζευγών αλλά τη συνέχεια μεταξύ τους , την ταυτόχρονη ενότητα και διαφορά τους .

Όραμα και ηθική της Κοινωνικής Οικολογίας αποτελούν η συμμετοχή ,η συμπληρωματικότητα αλλά και η διαφοροποίηση ,πρακτικές που οι κρατικοί και ιεραρχικοί θεσμοί υπονομεύουν ,όταν προωθούν μια ισοπεδωτική ομοιομορφία παράλληλα με την κατάρρευση των οικοσυστημάτων.

Για να καταφέρει να υφίσταται η Κοινωνική Οικολογία ,θα πρέπει να ανατραπούν οι ιεραρχικοί θεσμοί. Η ανατροπή των ιεραρχικών θεσμών ,του κράτους και των τάξεων δεν έχει νόημα αν δεν συμπληρωθεί με μία μη ιεραρχική και οικολογική κοινωνία που θα λειτουργεί με τις αρχές της άμεσης δημοκρατίας και μίας ηθικής οικονομίας που θα πηγάζει από τον καθένα ,σύμφωνα με τις δυνατότητες και θα δίνεται στον καθένα ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Ο ελευθεριακός δημοτισμός ,όπως αποκαλείται το πολιτικό σκέλος της Κοινωνικής Οικολογίας ,δεν επιζητά κάποιες επιμέρους και παροδικές λύσεις ,κάποιες «νησίδες» ελευθερίας ,οι οποίες είναι μάλιστα ανέφικτο να επιβιώσουν .Επιζητά μία συνομοσπονδία δήμων και κοινοτήτων , η οποία θα αμφισβητεί συνολικά το έθνος –κράτος και θα αντιπαλεύει κάθε ιεραρχικό θεσμό .Καθώς δηλαδή δεν πρόκειται και περί τοπικιστικού ιδεώδους ,στοχεύει σε μία συνομοσπονδιακή οργάνωση η οποία μπορεί να απαιτεί δίκτυα συνομοσπονδιακών συμβουλίων ,που απαρτίζονται από ανακλητούς εντολοδόχους με καθαρά διαχειριστικό και συντονιστικό ρόλο. Η πολιτική ,η οποία θα αγκαλιάσει ξανά το σύνολο της κοινωνικής ζωής . θα ασκείται μόνο στις συνελεύσεις και δια μέσω αυτών .

Τέλος ,αξίζει να τονίσουμε πως η κοινωνική οπτική που προτάσσει η Κοινωνική Οικολογία αναιρεί τις αντιδραστικές σύγχρονες μυθολογίες που αποδίδουν την την οικολογική κρίση πρωτίστως στην αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ολοκληρώνοντας αυτή την εργασία θα θέλαμε να πραγματοποιήσουμε μία σύντομη αναδρομή στην πορεία μας προς την απόκτηση περισσότερων πληροφοριών όσον αφορά στο θέμα της Πράσινης Ανάπτυξης. Αρχικά θεωρήσαμε ,λανθασμένα ,πως γνωρίζαμε την βασική ιδέα ,στην οποία η πολιτική αυτή βασίζεται .Η αλήθεια είναι πως τότε αγνοούσαμε ακόμη ,πως επρόκειτο περί πολιτικής .Ύστερα θεωρήσαμε πως ήταν αδύνατο να εφαρμοστεί αυτό το είδος πολιτικής στο υπάρχον πολιτικοοικονομικό σύστημα. Αλλά και σε αυτήν την χρονική φάση η γνώσεις μας πάνω στο θέμα ήταν ελλιπείς ,αν όχι μηδαμινές .Μετά από την διεξαγωγή μίας πιο εντατικής έρευνας καταλήξαμε στα συμπεράσματα τα οποία αναλύουμε στις παραπάνω σελίδες .Η σκάρτη ,δηλαδή, προέλευση και προσανατολισμός της Π.Α., μία προέκταση ενός συστήματος που κάθε άλλο παρά ευεργετική για το περιβάλλον και τον άνθρωπο μπορεί να χαρακτηριστεί .Εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε ακράδαντα την προαναφερθείσα άποψη. Κατά την διάρκεια της πραγμάτωσης αυτής της εργασίας αντιμετωπίσαμε διαφόρων ειδών δυσκολίες ,αφού η έντονη τριβή με το θέμα ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρα και ψυχοσωματικά επίπονη. Στη μάχη μας με την άγνοια ,ίσως να μην κατακτήσαμε την νίκη ,αλλά η προσπάθεια μας ήταν ένα αδιαφιλονίκητο γεγονός ,πού διεπόταν από την ομαδική και άρτια λειτουργία της ‘Κάτι Άλλο’. Κατανοούμε την ανάγκη των ανθρώπινων κοινωνιών αλλά και του περιβάλλοντος για μια για πραγματικότητα παγκόσμια, που θα έχει ως ανώτατη αρχή το περιβάλλον τον άνθρωπο και την πιο ζωώδη και αγνή του φύση. Μέσω θα αποτελέσει η πνευματική ωριμότητα και ο ανεξάντλητος ιδεαλισμός του ανθρώπου.

Κατευθυνόμενοι από την βαθύτατη αλήθεια των γεγονότων, καταλήγουμε στο να επιλέξουμε να ασπαστούμε την Κοινωνική Οικολογία και πιστεύουμε πως είναι ένας τρόπος ,ώστε να επιτραπεί στην φύση η πραγμάτωση της πνοής που τόσο έχει ανάγκη ,και που εμείς τόσο εγωιστικά και απάνθρωπα της στερούμε .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πέτρος Μαρτινίδης «Μεσιτείες του ορατού»,
ΕΚΔΟΣΕΙΣ:ΝΕΦΕΛΗ, Αθήνα 1997.
Συντάχθηκε από επιτροπή με υπεύθυνο τον υφηγητή
φιλοσοφίας Δ.Γ. Κασιούρα «ΣΥΝΤΟΜΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ»
ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ, Αθήνα 1983 .

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- www.filosofia.gr
- www.ecocrete.gr
- www.wikipedia.org